

ZASADY OBLICZANIA DOCHODU W RODZINIE STUDENTA

1. Podstawowe definicje

- a) dochód rodziny – oznacza to sumę dochodów członków rodziny,
- b) dochód członka rodziny – przeciętny miesięczny dochód członka rodziny osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym student ubiega się o przyznanie stypendium,
- c) rodzina – przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne uwzględnia się dochody osiągnięte przez:
  - studenta,
  - małżonka studenta, a także będące na utrzymaniu studenta lub jego małżonka dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek,
  - rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta i będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek,
- d) osoba ucząca się – osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony,
- e) dziecko – dziecko własne, małżonka, przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie, dziecko znajdujące się pod opieką prawną,
- f) dziecko niepełnosprawne – dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
- g) emerytury i renty – oznacza to emerytury i renty inwalidzkie oraz renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym renty szkoleniowe określone w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o ubezpieczeniu społecznym rolników, o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, ABW, AW, SKW, SWW, CBA, SG, BOR, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, a także uposażenia w stanie spoczynku określone w przepisach prawa o ustroju sądów powszechnych, przepisach o prokuraturze oraz w przepisach o Sądzie Najwyższym, a także renty szkoleniowe i renty z tytułu niezdolności do pracy określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, renty z tytułu niezdolności do pracy określone w przepisach o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach, a także renty strukturalne określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- h) opiekun faktyczny dziecka- osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka,
- i) opiekun prawny dziecka – osoba, której powierzono sprawowanie opieki na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9 poz. 59 z późn. zm.),
- j) osoba samotnie wychowująca dziecko – panna, kawaler, wdowa, wdowiec, osoba pozostająca w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osoba rozwiedziona, chyba że wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem,

- k) gospodarstwo rolne (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. 2006 Nr 136 poz. 969) obszar gruntów o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej,
- l) instytucja zapewniająca całodobowe utrzymanie – oznacza to dom pomocy społecznej, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, zakład opiekuńczo-leczniczy, zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie,
- m) zatrudnienie lub inna praca zarobkowa – oznacza wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą oraz wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej,
- n) spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, a także prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej,
- o) szkoła – oznacza szkołę podstawową, gimnazjum, szkołę ponadpodstawową i ponadgimnazjalną oraz szkołę artystyczną, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania oraz ośrodek umożliwiający dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
- p) szkoła wyższa – uczelnia, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, a także kolegium nauczycielskie, nauczycielskie kolegium języków obcych oraz kolegium pracowników służb społecznych,
- q) lekki stopień niepełnosprawności oznacza:
- niepełnosprawność w stopniu lekkim w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
  - częściową niezdolność do pracy lub celowość przekwalifikowania zawodowego orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
  - posiadanie orzeczenia o zaliczeniu do III grupy inwalidów,
- r) umiarkowany stopień niepełnosprawności oznacza:
- niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
  - całkowitą niezdolność do pracy orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
  - posiadanie orzeczenia o zaliczeniu do II grupy inwalidów,
- s) znaczny stopień niepełnosprawności oznacza:
- niepełnosprawność w stopniu znacznym w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
  - całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
  - stałą albo długotrwałą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji orzeczoną na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w celu uzyskania świadczeń określonych w tych przepisach,
  - posiadanie orzeczenia o zaliczeniu do I grupy inwalidów,
- t) niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub przepisów o ubezpieczeniu społecznych rolników.

2. Ustalenie składu rodziny

Przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne uwzględnia się dochody osiągnięte przez:

- a. studenta,
- b. małżonka studenta, a także będące na utrzymaniu studenta lub jego małżonka dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek,
- c. rodziców, opiekunów prawnych, opiekunów faktycznych studenta i będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek.

W przypadku gdy student spełnia wskazane w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym (*art. 179 ust. 6*) warunki do uznania go za **samodzielnego finansowo**, nie bierze się pod uwagę dochodów osób wymienionych w pkt. c, a jedynie dochody własne studenta, jego małżonka i dzieci.

W związku z tym, iż powyższy katalog jest wyczerpujący, uczelnia nawet w wyjątkowych przypadkach nie może uwzględnić innych osób przy badaniu sytuacji materialnej studenta.

Do składu rodziny nie wlicza się m. in.:

- babci, dziadka studenta, dalszych krewnych,
- rodziców małżonka studenta,
- konkubenta studenta lub konkubenta rodziny,
- członka rodziny przebywającego w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie tj. m.in. w domu pomocy społecznej, placówce opiekuńczo wychowawczej, schronisku dla nieletnich, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, a także szkole wojskowej lub innej szkole zapewniającej nieodpłatne pełne utrzymanie, w tym wyżywienie, zakwaterowanie i umundurowanie, seminarium duchownym,
- dziecka, którego rodzic studenta lub student jest opiekunem prawnym,
- rodzeństwa lub dziecka studenta w wieku powyżej 26 lat, chyba że legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,
- członka rodziny studenta, który zaginął, po przedstawieniu przez studenta zaświadczenia właściwej w tej sprawie jednostki policji o przyjęciu zgłoszenia o zaginięciu członka rodziny studenta.

3. Samodzielność finansowa Studenta

1. Student może ubiegać się o stypendium socjalne bez wykazywania dochodów osiągniętych przez osoby ,o których mowa ust. 6 pkt 1-3
  - 1) Jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:
    - a) posiadał stałe źródło dochodów w ostatnim roku podatkowym;
    - b) posiada stałe źródło dochodów w roku bieżącym;
    - c) jego miesięczny dochód w okresach, o których mowa w pkt 1 i 2, jest wyższy lub równy 1,30 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.
    - d) nie złożył oświadczenia o prowadzeniu wspólnego gospodarstwa domowego z rodzicami bądź jednym z nich.
  - 2) w przypadku gdy nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców i potwierdził ten fakt w złożonym oświadczeniu oraz spełnia jedną z następujących przesłanek:
    - a) ukończył 26 rok życia
    - b) pozostaje w związku małżeńskim

- c) ma na utrzymaniu dzieci, o których mowa pkt.c
- 2. Za stałe źródło dochodu uznaje się nieprzerwane źródło dochodów w roku poprzedzającym złożenie wniosku o przyznanie świadczenia.
- 3. Za źródło stałego dochodu studenta lub małżonka studenta może być uznane wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę, a także renta po zmarłym rodzicu, renta inwalidzka, alimenty, cyklicznie zawierane umowy zlecenia, umowy o dzieło.
- 4. Ciężar udowodnienia posiadania stałego źródła dochodu spoczywa na studencie. Może on udokumentować powyższe przedstawiając m.in. zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu, umowy cywilnoprawne (zlecenia, o dzieło), decyzje właściwego organu o przyznaniu renty, wyrok sądowy zasądający alimenty itp.
- 5. W przypadku jeśli student wychowywał się w rodzinie zastępczej lub Domu Dziecka to po uzyskaniu przez niego pełnoletniości za dochód do celów stypendialnych przyjmuje się tylko dochody przez niego osiągnęte.

4. Dochody

1. W celu obliczenia wysokości dochodu w rodzinie studenta sumuje się wszystkie dochody podlegające i niepodlegające opodatkowaniu uzyskane przez studenta i jego rodzinę w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym student składa wniosek o przyznanie świadczeń pomocy materialnej. Wnioskodawca ma obowiązek wykazania dochodu wszystkich pełnoletnich członków rodziny (także swojego).
2. **Do dochodu wliczane są** – po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób:
  - 1) Przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c i 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. nr 51, poz. 307, z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczane do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne;
  - 2) Dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, pomniejszony o należny zryczałtowany podatek dochodowy i składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;
  - 3) Inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych tj.:
    - a) renty określone w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
    - b) renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
    - c) świadczenia pieniężne oraz ryczałt energetyczny określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,
    - d) dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny i dodatek kompensacyjny określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
    - e) świadczenie pieniężne określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę Niemiecką lub Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich,
    - f) emerytury i renty otrzymywane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewybuchów,
    - g) renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego, kwoty zaopatrzenia otrzymane przez ofiary wojny oraz członków ich rodzin, renty wypadkowe osób, których inwalidztwo

powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939-1945, otrzymywane z zagranicy,

- h) zasiłki chorobowe określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych,
- i) środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej otrzymywane od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, pochodzących ze środków bezzwrotnej pomocy przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe, w tym również w przypadkach gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej na rzecz podmiotów, którym służyć ma ta pomoc,
- j) należności ze stosunku pracy lub tytułu stypendium osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebywających czasowo za granicą – w wysokości odpowiadającej równowartości diet z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju ustalonych dla pracowników zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. nr 21, poz. 94, z późn. zm.),
- k) należności pieniężne wypłacone policjantom, żołnierzom, celnikom i pracownikom jednostek wojskowych i jednostek policyjnych użytych poza granicami państwa w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub wzmocnienia sił państwa albo państw sojuszniczych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, a także należności pieniężne wypłacone żołnierzom, policjantom, celnikom i pracownikom pełniącym funkcje obserwatorów w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych,
- l) należności pieniężne ze stosunku służbowego otrzymywane w czasie służby kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu obliczone na okres, w którym osoby te uzyskały dochód,
- m) dochody członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne,
- n) alimenty na rzecz dzieci,
- o) stypendia doktoranckie i habilitacyjne przyznane na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.), stypendia sportowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857 z późn. zm.) oraz inne stypendia o charakterze socjalnym przyznane uczniom lub studentom **z zastrzeżeniem, że do dochodu nie wlicza się:**
  - świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, otrzymywanych na podstawie przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym,
  - stypendiów przyznawanych uczniom, studentom i doktorantom w ramach: funduszy strukturalnych UE, niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA, umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów albo międzynarodowych programów stypendialnych),
  - świadczeń pomocy materialnej dla uczniów otrzymywanych na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
  - świadczeń, o których mowa w art. 173 a, 173b, 199a i art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym,
- p) kwoty diet nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich,

- q) należności pieniężne otrzymywane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym osobom przebywającym na wypoczynku oraz uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób,
- r) dodatki za tajne nauczanie określone w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.),
- s) dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej określonej w przepisach o specjalnych strefach ekonomicznych,
- t) ekwiwalenty pieniężne za deputaty węglowe określone w przepisach o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”,
- u) ekwiwalenty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla określone w przepisach o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006,
- v) świadczenia określone w przepisach o wykonywaniu mandatu posła i senatora,
- w) dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego,
- x) dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne,
- y) renty określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Obszarów Wiejskich,
- z) zaliczkę alimentacyjną określoną w przepisach o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej oraz świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów.

3. Do dochodów rodziny studenta **nie są wliczane:**

- 1) Dochody nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych lub zryczałtowanym podatkiem dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, które nie zostały wskazane w katalogu dochodów wymienionych powyżej w punkcie 3 – będą to np.:
  - świadczenia rodzinne: zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze w tym zasiłek pielęgnacyjny i świadczenia pielęgnacyjne,
  - świadczenia z pomocy społecznej przysługujących na podstawie ustawy o pomocy społecznej (tj. zasiłki stałe, okresowe, celowe itd.),
  - dopłaty bezpośrednie dla rolników w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.
- 2) Świadczenia pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, otrzymywanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.
- 3) Stypendia przyznawane uczniom, studentom i doktorantom w ramach: funduszy strukturalnych UE, niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA, umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów albo międzynarodowych programów stypendialnych.
- 4) Świadczenia pomocy materialnej dla uczniów otrzymywanych na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- 5) Świadczenia, o których mowa w art. 173a, 173b, 199a i art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.
- 6) Dochody dziecka pozostającego pod opieką prawną rodzica studenta lub studenta.
- 7) Dochody członka rodziny studenta, który został uznany za osobę zaginioną (*po przedstawieniu przez studenta zaświadczenia właściwej w tej sprawie jednostki Policji o przyjęciu zgłoszenia o zaginięciu członka rodziny studenta*).

5. Podstawowe zasady obliczania dochodu w zależności od jego rodzaju.

1. Dochody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c i 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku od osób fizycznych

Dochód członka rodziny obliczany jest przez odjęcie od dochodu (przychód pomniejszony o koszty uzyskania przychodu):

- należnego podatku dochodowego,
- składek na ubezpieczenia społeczne odliczone,
- składek na ubezpieczenia zdrowotne.

Wnioskodawca ma obowiązek wykazania dochodu wszystkich pełnoletnich członków rodziny (zaświadczenie z Urzędu Skarbowego) oraz przedstawić zaświadczenia (oświadczenia) zawierające informacje o wysokości składek na ubezpieczenia zdrowotne członków rodziny.

2. Dochody z pozarolniczej działalności opodatkowanej zryczałtowanym podatkiem dochodowym od przychodów ewidencjonowanych lub kartą podatkową

Za dochód przyjmuje się kwotę dochodu zadeklarowaną przez wnioskodawcę w świadczeniu.

W przypadku uzyskiwania dochodów z tytułu najmu lub dzierżawy – dochód zadeklarowany powinien uwzględniać zapłacony zryczałtowany podatek dochodowy.

W przypadku, gdy osoba prowadząca działalność podlegającą opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne, osiągała również dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c i 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku od osób fizycznych (np. z tytułu pobierania świadczeń w razie choroby i macierzyństwa), to dochody te sumuje się.

2. Dochody z pozarolniczej działalności opodatkowanej zryczałtowanym podatkiem dochodowym od przychodów ewidencjonowanych lub kartą podatkową

Za dochód przyjmuje się kwotę dochodu zadeklarowaną przez wnioskodawcę w oświadczeniu.

W przypadku uzyskiwania dochodów z tytułu najmu lub dzierżawy – dochód zadeklarowany powinien uwzględniać zapłacony zryczałtowany podatek dochodowy.

W przypadku, gdy osoba prowadząca działalność podlegającą opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne, osiągała również dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c i 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku od osób fizycznych (np. z tytułu pobierania świadczeń w razie choroby i macierzyństwa), to dochody te sumuje się.

3. Dochody z gospodarstwa rolnego

- 1) W przypadku ustalania dochodu z gospodarstwa rolnego, przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie w drodze obwieszczenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969, z późn. zm.).

W przypadku uzyskiwania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz dochodów pozarolniczych – dochody te sumuje się.

- 2) Ustalając dochód rodziny uzyskany z gospodarstwa rolnego do powierzchni gospodarstwa stanowiącego podstawę wymiaru podatku rolnego wlicza się obszary rolne oddane w dzierżawę, z wyjątkiem:
  - a) Oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego – *na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jest to umowa pisemna zawarta na co najmniej na 10 lat i zgłoszona do ewidencji gruntów i budynków, z wyjątkiem umów zawartych z osobami najbliższymi, o których mowa w art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników) oraz w razie oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej;*
  - b) Gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną – *na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego,*
  - c) Gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.
- 3) Ustalając dochód rodziny uzyskany:
  - przez dzierżawcę gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę na zasadach określonych w punkcie b,
  - z wydzierżawionego od Agencji Nieruchomości Rolnych gospodarstwa rolnego – dochód z dzierżawy pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.
- 4) Jeżeli w roku kalendarzowym, z którego dokumentuje się dochody, nastąpiło przekazanie gospodarstwa rolnego i uzyskanie z tego tytułu renty strukturalnej, ustalając dochód w rodzinie studenta za ten rok należy uwzględnić dochód z gospodarstwa rolnego za miesiąc przed przekazaniem gospodarstwa i dodać rentę strukturalną za pozostałe miesiące roku.
- 5) Przy ustalaniu dochodu z gospodarstwa rolnego nie uwzględnia się dopłat bezpośrednich uzyskanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.
- 6) Członkowie rodziny studenta tj. domownicy lub rolnicy posiadający gospodarstwo rolne i ubezpieczeni w KRUS, zobowiązani są do złożenia oświadczenia, czy w roku, z którego dokumentuje się dochody uzyskali zasiłki chorobowe z tego tytułu. Osoby posiadające ubezpieczenie w KRUS zobowiązane są do złożenia zaświadczenia potwierdzającego to ubezpieczenie oraz fakt pobierania lub nie pobierania zasiłków chorobowych z tego tytułu.
- 7) Gdy powierzchnia gruntów rolnych nie przekracza 1 ha lub 1 ha przeliczeniowego (tj. nie może być uznana za gospodarstwo rolne) wówczas dochodu nie ustala się.

4. Świadczenia alimentacyjne

Do dochodów rodziny studenta wlicza się kwotę zasądzonego świadczenia alimentacyjnego na rzecz dziecka, studenta lub innego członka jego rodziny.

- a) W przypadku, gdy członek rodziny ma ustalone prawo do alimentów, ale ich nie otrzymuje lub otrzymuje w wysokości niższej lub wyższej od ustalonej wyrokiem sądu,

ugodą sądową lub ugodą przed mediatorem – do dochodu rodziny stanowiącego podstawę ustalenia prawa do stypendium wlicza się alimenty:

- *gdy kwota otrzymywanych alimentów jest niższa – wlicza się wówczas alimenty w otrzymywanej wysokości,*
  - *gdy kwota otrzymywanych alimentów jest wyższa – przyjmuje się kwotę podaną w przekazach lub przelewach, albo na podstawie zaświadczenia komornika o wysokości wyegzekwowanych alimentów, jeżeli jest prowadzona egzekucja komornicza, albo na podstawie oświadczenia uprawnionego.*
- b) W przypadku braku możliwości egzekucji alimentów, student lub członek jego rodziny może zwrócić się z wnioskiem do Funduszu Alimentacyjnego o przyznanie i wypłatę świadczenia z Funduszu. Dochody z Funduszu Alimentacyjnego są nieopodatkowane i wliczane są do dochodu rodziny studenta. Jeżeli student lub członek jego rodziny zwrócił się z wnioskiem o świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego ale jeszcze ich nie otrzymuje, uwzględnia się zaświadczenie komornika o całkowitej niemożności egzekucji alimentów (wówczas przyjmuje się dochód zero).
- c) Kwoty alimentów świadczonych na rzecz osób spoza rodziny studenta odejmuje się od dochodu rodziny studenta (*na podstawie kopii odpisu prawomocnego wyroku sądu lub kopii odpisu protokołu zawierającego treść ugody sądowej oraz przekazów lub przelewów pieniężnych*).

5. Dochody uzyskane poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej

- a) Jeżeli członek rodziny osiąga dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dokonuje się ich przeliczenia na podstawie średniego kursu walut ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, z ostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, z którego dochód członków rodziny stanowi podstawę ustalenia prawa do świadczeń pomocy materialnej.
- b) W przypadku, gdy członek rodziny uzyska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód, którego nie osiągał w roku kalendarzowym stanowiącym podstawę ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych, przeliczenia dokonuje się na podstawie średniego kursu walut z ostatniego dnia roboczego pełnego miesiąca, w którym uzyskał dochód.

6. Dochód utracony i dochód uzyskany

Zarówno utrata dochodu jak i uzyskanie musi być uwzględnione w dochodzie, na podstawie którego ustala się prawo do stypendium socjalnego.

Dochód utracony :

- Uzyskanie prawa do urlopu wychowawczego.
- Utrata prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych.
- Utrata zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, pracy wykonywanej na podstawie umowy o dzieło.
- Utrata zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej, z wyjątkiem rent przyznanych rolnikom w związku z przekazaniem lub dzierżawą gospodarstwa rolnego.
- Wyrejestrowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej.
- Utrata zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.
- Utrata zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń.

Dochód uzyskany :

- Zakończenie urlopu wychowawczego.
- Uzyskanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych.
- Uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy ,pracy wykonywanej na podstawie umowy o dzieło .
- Uzyskanie zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej, z wyjątkiem rent przyznanych rolnikom w związku z przekazaniem lub dzierżawą gospodarstwa rolnego.
- Rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej
- Uzyskanie zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Powyższy katalog dochodów utraconych i uzyskanych (określony w ustawie o świadczeniach rodzinnych) jest zamknięty. Wobec tego nie stanowi dochodu utraconego lub uzyskanego np.:

- zmiana warunków zatrudnienia (np. wzrost wynagrodzenia, zwiększenie wymiaru etatu, zmniejszenie wynagrodzenia, zmniejszenie wymiaru etatu),
- przebywanie członka rodziny na urlopie bezpłatnym,
- zmiana powierzchni gospodarstwa rolnego (np. sprzedaż, zakup).

- a) W przypadku utraty dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym student ubiega się o przyznanie stypendium, lub po tym roku – **ustalając dochód nie uwzględnia się dochodu utraconego.**

W razie utraty dochodu prawo do świadczeń pomocy materialnej ustala się od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła utrata dochodu, nie wcześniej jednak niż od miesiąca złożenia wniosku(np. utrata dochodu nastąpiła w styczniu, prawo do stypendium przysługuje od lutego)

- b) W przypadku uzyskania dochodu rozróżniamy dwie sytuacje:
- uzyskanie dochodu **w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym student ubiega się o przyznanie stypendium**, wówczas uzyskany w tym roku dochód dzielił się przez liczbę miesięcy, w których dochód został osiągnięty, pod warunkiem, że dochód ten jest uzyskiwany w dniu ustalania prawa do świadczeń,
  - uzyskanie dochodu **po roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym student ubiega się o przyznanie stypendium**, dochód ustala się na podstawie dochodu powiększonego o kwotę uzyskanego dochodu z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w dniu ustalania prawa do świadczenia.

W przypadku gdy uzyskanie dochodu powoduje utratę prawa do świadczeń pomocy materialnej, świadczenia **nie przysługują od miesiąca następującego po pierwszym miesiącu od miesiąca, w którym dochód został uzyskany** (np. uzyskanie dochodu nastąpiło od marca, stypendium nie przysługuje od maja).